

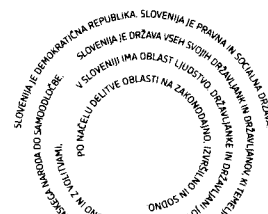

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

**Skupina poslank in poslancev
(Danijel Krivec, prvopodpisani)**

Ljubljana, 14. november 2018

mag. Dejan Židan
predsednik Državnega zbora

Spoštovani!

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) vlagamo spodaj podpisane poslanke in poslanci

**PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU**

ki vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po rednem postopku na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodelovala poslanka mag. Karmen Furman.

Prilogi:

- predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- podpisi poslank in poslancev:

Danijel Krivec
Anja Bah Žibert
Franc Breznik
Nada Brinovšek
Zvone Černač
Boris Doblekar

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE	
Prejeto:	14 - 11 - 2018
Šifra:	172 - 01/18 - 16/2
Povezava:	
EPA:	247 - VIII EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

mag. Karmen Furman
Jelka Godec
mag. Branko Grims
Eva Irgl
Janez Janša
Alenka Jeraj
mag. Dejan Kaloh
Franci Kepa
Jožef Lenart
Suzana Lep Šimenko
Tomaž Lisec
dr. Anže Logar
Žan Mahnič
Bojan Podkrajšek
mag. Marko Pogačnik
Marijan Pojbič
Franc Rosec
mag. Andrej Šircej
Jože Tanko

**PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju ZPIZ2) je bil kot sistemska rešitev sprejet v letu 2012 in je začel veljati v letu 2013. Sprejem ZPIZ2 je glede na takratne okoliščine predstavljal nujno sistemska rešitev zaradi javno finančnega položaja Republike Slovenije in je bil usklajen z vsemi socialnimi partnerji ter tudi poslanskimi skupinami v Državnem zboru RS. V vmesnem času se je ZPIZ2 še spreminjal in dopolnjeval, nekatere rešitve pa so bile odložene z drugimi zakoni, npr. z zakoni o izvrševanju proračunov. Nekatere posamezne rešitve so privedle celo do različnih obravnav skupin zavarovancev oziroma upravičencev, ki so si v svojem bistvu enake. Tako se je uredilo, da je bilo prostovoljno pokojninsko zavarovanje izenačeno s pokojninsko dobo brez dokupa, kar je v neenak položaj postavilo tiste, ki so si pokojninsko dobo dokupili in so imeli tudi upravičeno pričakovanje, da se jim bo to štelo kot redno pokojninsko dobo. Prav tako je bilo odloženo usklajevanje pokojnin, kot ga je predvideval ZPIZ2 ter izplačilo letnega dodatka, vse do leta 2018 pri čemer je potrebno imeti v mislih, da Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (še) ne predvideva izplačila letnega dodatka za leto 2019. ZPIZ2 je imel izjemno vlogo pri zagotavljanju vzdržanosti pokojninskega sistema, vendar lahko po vseh teh letih ugotovimo, da navkljub gospodarski rasti ni zaživel v delih, ki je predvidel večja izplačila za zavezance in upravičence.

V letu 2017 je bil prag tveganja revščine za samsko osebo v višini mesečnega prihodka okoli 635 evrov, kar je ravno toliko kot je povprečna pokojnina v Republiki Sloveniji. To pomeni, da povprečni slovenski upokojenec živi na ali celo pod pragom revščine. Mesečni statistični pregled Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje glede nam pokaže sledečo strukturo osnovne pokojnine glede na število upokojenecv:

RAZPOREDITEV POKOJNIN brez uživalcev sorazmernih delov pokojnin in delnih pokojnin, 9/2018									
INTERVALI ZNESKOV POKOJNIN V EUR	STAROSTNE POKOJNINE						STAROSTNE, INVALIDSKE, DRUŽINSKE IN VDOVSKE POKOJNINE		
	ŠTEVILO			STR. V %	ŠTEVILO (ŠIRŠI RAZREDI)	POVPREČNA POK. DOBA		ŠTEVILO	STR. V %
	ŽENSKÉ	MOŠKI	SKUPAJ			LET	MES		
do 200,00	0	0	0	0,0		-	-	9.723	1,9
200,01 - 300,00	5.256	4.630	9.886	2,6		20	1	27.341	5,2
300,01 - 400,00	9.920	6.154	16.074	4,3		25	3	41.574	8,0
400,01 - 500,00	21.828	10.638	32.466	8,6	58.426	32	6	60.442	11,6
500,01 - 600,00	63.961	36.262	100.223	26,7		37	4	127.142	24,4
600,01 - 700,00	30.249	30.791	61.040	16,3		37	7	74.653	14,3
700,01 - 800,00	22.057	25.261	47.318	12,6		37	8	56.546	10,8
800,01 - 900,00	16.351	17.398	33.749	9,0		37	10	39.223	7,5
900,01 - 1.000,00	10.599	11.536	22.135	5,9	264.465	37	11	25.397	4,9
1.000,01 - 1.100,00	6.222	7.877	14.099	3,8		38	0	16.245	3,1
1.100,01 - 1.200,00	3.842	5.667	9.509	2,5		38	2	10.999	2,1
1.200,01 - 1.300,00	2.563	4.020	6.583	1,8		38	3	7.600	1,5
1.300,01 - 1.400,00	1.806	2.909	4.715	1,3		38	3	5.740	1,1
1.400,01 - 1.500,00	1.249	2.129	3.378	0,9	38.284	38	5	3.605	0,7
1.500,01 - 1.600,00	944	1.717	2.661	0,7		38	4	2.836	0,5
1.600,01 - 1.700,00	775	1.601	2.376	0,6		38	3	2.504	0,5
1.700,01 - 1.800,00	733	1.543	2.276	0,6		38	6	2.387	0,5
od 1.800,01	2.533	4.563	7.096	1,9	14.409	40	5	7.245	1,4
SKUPAJ	200.888	174.696	375.584	100,0	375.584	36	3	521.202	100,0

Velik delež upokoencev prejema pokojnino, ki je pod pragom revščine, od tega je skoraj 60.000 takšnih, ki prejemajo pokojnino nižjo ali enako 500 evrov. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bilo v letu 2017 kar 78.000 upokoencev, ki živijo pod pragom revščine. Upokojenci so v Republiki Sloveniji skupina prebivalstva, ki je imel od gospodarske rasti bolj malo, če ne celo najmanj izmed vseh socialno ogroženih skupin, ki se gibljejo okoli praga tveganja revščine.

Praktično vse parlamentarne stranke so se v volilnih programih oziroma v predvolilnih izjavah zavezale na različne načine k temu, da je potrebno izboljšati finančni položaj najrevnejših upokoencev. Tako je v Koalicijski pogodbi za mandat 2018-2022 posebej in konkretno naveden ukrep pod naslovom Preprečevanje Revščine med prejemniki pokojnin (str. 9), kjer se sedanja koalicija zavezuje k:

- postopnemu dvigu minimalne pokojnine za polno pokojninsko dobo čez prag revščine (trenutno 613 evrov) ob vpoštevanju sorazmernosti vplačanih prispevkov skladno z javnofinančnimi možnostmi;
- določitvi odmernega odstotka za 40 let pokojninske dobe se bo postopno v višini najmanj 63 % z uveljavitvijo v januarju 2019;
- določitvijo letnega dodatka v dveh različnih višinah, in sicer 80 % najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo tistim, ki prejemajo pokojnino manj, kot je višina najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, ter v višini 50 % tistim, ki prejemajo več, kot znaša najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo. Uveljavitev ukrepa je tudi predvidena s 1. januarjem 2019.

Minimalna pokojnina za polno pokojninsko dobo je trenutno najmanj 500 evrov, vendar pa se je potrebno zavedati, da številni upravičenci prejemajo celo nižjo pokojnino, kot je določen osnovni znesek minimalnega osebnega dohodka, ki je po novem določen na 392,75 evrov in po mnenju koalicijskih strank predstavlja minimalni mesečni znesek, ki je potreben za preživetje. To seveda velja tudi za upokoence in se zato v skladu z načelom, da je potrebno najprej poskrbeti za socialno najbolj ogrožene, s predlogom zakona predlaga, da se najnižja starostna ali invalidska pokojnina zviša na nivo tega osebnega dohodka. Na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide dne 6. 11. 2018 je bilo iz razprave razvidno, da takšno rešitev podpirajo tudi koalicijske poslanske skupine, vendar pa se ne strinjajo da se rešitev sprejme v zakonu o socialnih prejemkih, ki je bil takrat obravnavan.

Druga dva ukrepa, ki pa naj bi se v skladu s koalicijsko pogodbo uveljavila že z januarjem 2019 pa sta postopno povišanje odmernega odstotka za polno delovno dobo na najmanj 63% ter uzakonitev stalnega pokojninskega dodatka v dveh višinah. Postopno povišanje odmernega odstotka je predlagano v tem zakonu z namenom, da se prepreči realno padanje pokojnin. Ureditev letnega pokojninskega dodatka v področnem zakonu pa je nujno, saj v veljavnem Zakonu o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 v letu 2019 ne predvideva letnega pokojninskega dodatka. Glede na to, da očitno obstaja soglasje koalicijskih strank in predlog s strani predlagatelja tega zakona, da se takšna rešitev čim prej sprejme, se predlaga tudi takšno zakonsko rešitev. Prav tako obstaja koalicijsko soglasje za izredno usklajevanje pokojnin, ki bo odvisno od gospodarske rasti, kot je določeno v koalicijski pogodbi in sicer ob gospodarski rasti več kot 3 % se bodo pokojnine usklajevale za 1 %, ob 4-odstotni gospodarski rasti za 1,5 % ter ob 5-odstotni gospodarski rasti za 2 %.

Očitno v Državnem zboru RS obstaja širše politično soglasje glede vsaj nekaterih rešitev, ki so predlagane s tem predlogom zakona. Skozi zakonodajni postopek se bo pokazalo, katere izmed teh rešitev in v kakšni obliki bodo sprejete in ali je večina v Državnem zboru RS pripravljena uresničiti predvolilne obljube glede izboljšanja statusa najrevnejših upokoencev.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji in načela

Cilj predloga zakona je izboljšati položaj socialno najbolj ogroženih upokoencev s rešitvami, ki glede na izjave parlamentarnih strank in koalicije, uživajo zadostno večino za sprejem.

Pri tem se zasleduje naslednja načela:

- načelo socialne države;
- zavarovalno načelo;

- načelo zagotavljanja socialne varnosti;
- načelo enakosti;

2.2. Poglavitne rešitve

S predlogom zakona se predlaga:

Dvig odmernega odstotka.

Odmerni odstotek za odmero pokojnine, ki je določen v 37. členu, se pri vseh tistih zavezancih, ki se še bodo upokojili in imajo odmerni odstotek za polno delovno dobo 40 let manjši od 63%, poveča na 63% in sicer postopoma v petih letih po 0,55% na leto vsakega 31. decembra v letu. Postopna uskladitev po tem zakonu je določena v prehodnih določbah. Pri tem predlog zakona zasleduje cilj, da se ne poslabša položaj tistih, ki se do leta 2022 upokojujejo po posebnih določbah 37. člena zakona.

Povišanje minimalne pokojnine za starostno ali invalidsko pokojnino.

Predlaga se povišanje najnižjih možnih pokojnin za starostne ali invalidske pokojnine in sicer v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka kot je določen z zakonom o socialnih prejemkih. Predlog se nanaša le na starostne in invalidske pokojnine, ne pa za predčasne pokojnine. Slednje se lahko tekom zakonodajnega postopka tudi dopolni. Glede na to, da je osnovni znesek minimalnega osebnega dohodka tisti znesek, ki je določen kot minimum za preživetje ene osebe, menimo, da bi morala biti tudi pokojnina kot pravica določena najmanj v tej višini, še posebej v primerih, ko ne gre za predčasne upokojitve.

Določitev letnega dodatka v ZPIZ2.

Predlaga se določitev letnega dodatka v dveh različnih višinah in sicer:

- znesek 80% najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo tistim upokojemcem, ki prejemajo pokojnino, ki je nižja kot je višina pokojnine za polno pokojninsko dobo;
- znesek 50% najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo tistim upokojemcem, ki prejemajo več, kot je višina pokojnine za polno pokojninsko dobo.

Z zakonom o izvrševanju proračuna se tako določen letni dodatek le še poviša. S tem se uredi stalni letni dodatek, ki ni odvisen od vsakokratnega sprejemanja zakonov o izvrševanju proračunov.

Usklajevanje pokojnin.

Predlaga se redna uskladitev pokojnin in sicer tako, da uskladitev, ki jo že ureja zakon ne more biti nižja od 1% v primeru gospodarske rasti v preteklem letu za več kot 3%, nižja od 1,5% v primeru gospodarske rasti v preteklem letu za več kot 4% ter nižja od 2% v primeru gospodarske rasti v preteklem letu za več kot 5%. To predstavlja dodatno varovalko pri uskladitvi tako kot dosežanji 2. odstavek 106. člena, ki že sedaj določa, da uskladitev ne more biti nižja od ugotovljene polovične rasti cen življenjskih potrebščin. V primeru, da se po sprejemu te rešitve, v zakon ne bi posegalo z zakoni o izvrševanju proračunov, se bodo pokojnine usklajevale najmanj za toliko kot je dogovorjeno v koalicijski pogodbi. V kolikor bo v zakonodajnem postopku politična volja, se lahko takšna varovalka rednega usklajevanja določi kot vsakokratno izredno usklajevanje poleg rednega usklajevanja kot smiselno izhaja iz koalicijske pogodbe. Prav tako se določa varovalko, da v primeru, ko podatki Statističnega urada Republike Slovenije niso znani pravočasno, da bi se uskladitev opravila z izplačilom februarске pokojnine, se kasneje opravi proračun za nazaj do vključno meseca februarja.

3. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

3.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Zakon ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

3.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih za vse predlagane rešitve ni možen zaradi razlik v ureditvi pokojninskih sistemov.

NORVEŠKA

Norveška nima zakonsko določene minimalne pokojnine, vendar pa minimalna pokojnina (*minste pensjonsnivå*) dejansko izhaja iz načina odmere pokojnine. Za samskega upokojenca, ki izpolnjuje 40 let zavarovalne dobe, pri čemer le-ta temelji na letih prebivanja na Norveškem, je letni znesek minimalne pokojnine v maju 2015 znašal 175,739 norveških kron (€18,276).

AVSTRIJA

Avstrija nima zakonsko določene najnižje pokojnine, kar pomeni, da pokojninski sistem za osebe pod določenim starostnim pragom ne zagotavlja minimalne pokojnine. Vendar pa je bil leta 2010 uveden t.i. izravnalni dodatek (*Ausgleichszulagen*), pri katerem gre za minimalni dohodek iz sistema pokojninskega zavarovanja, ki temelji na višini sredstev posameznika ter nadomešča nekdanji sistem socialne pomoči.

Izravnalni dodatek, ki se izplačuje v odvisnosti od vseh dohodkov in premoženja posameznika, zagotavlja minimalni dohodek za zagotovitev preživetja ljudem v stiski, ki so že upravičeni do pokojnine in ne pridobijo dovolj visokih pravic iz javnega pokojninskega sistema ali so brez drugih dohodkov. Osebe so tako upravičene do izravnalnega dodatka, če je znesek njihove mesečne pokojnine ali pokojnine skupaj z drugimi dohodki (vključno z dohodki zakoncev, ki živijo v istem gospodinjstvu) nižji od zakonsko določenega praga. Dodatek se 14-krat letno na zahtevo izplača poleg pokojnine, tako da celotni znesek doseže višino minimalnega dohodka. Znesek tega dodatka je tako na ravni razlike med dejanskim dohodkom in zakonsko določenim pragom, in sicer v letu 2015 v višini 872,31 EUR/mesec za samske upokojenca ter 1307,89 EUR/mesec za upokojenca, ki živijo v skupnem gospodinjstvu z zakoncem.

Dodatek se lahko še poveča, če ima posameznik vzdrževane otroke, in sicer se poviša za vsakega otroka do 18. ali do 27. leta starosti, če se le-ta poklicno usposablja ali se šola na univerzitetni ravni. V primeru otrok s posebnimi potrebami ni starostne omejitve prejemanja, višina dodatka pa znaša 134,59 EUR/mesec. V kolikor posameznik potrebuje oskrbo, mu pripada tudi dodatek za dolgotrajno oskrbo.

HRVAŠKA

Minimalna pokojnina

Medtem ko v II. stebru ni zakonsko določene minimalne pokojnine, pa ima Hrvaška v I. stebru določeno minimalno pokojnino iz sistema socialnega zavarovanja, njena višina pa je odvisna od višine nacionalne povprečne plače, od dolžine zavarovalne dobe, odstotka indeksacije ter vrste pokojnine.

Do tega prejemka so upravičeni vsi prejemniki pokojnin, katerih izračunana pokojnina je nižja od najnižje pokojnine. Velja za vse pokojnine (starostne, invalidske, za preživele družinske člane), vendar pa je ta pokojnina dostopna samo tistim aktivnim zavarovancem, ki so ostali v starem sistemu, tj. tistim, ki prispevke vplačujejo v celoti zgolj v I. (javni) steber. Osebe, ki spadajo v novi sistem, kar pomeni, da del prispevkov namenjajo tudi v II. (privatni) steber, niso upravičene do takšne minimalne pokojnine. Te osebe so deležne prejemkov iz splošne sheme socialnega varstva, ki je dostopna vsem državljanom.

Višina minimalne pokojnine - Minimalna pokojnina je sestavni del zavarovanja v javnem pokojninskem sistemu. Do nje so upravičeni tisti zavarovanci, ki so ostali v starem sistemu in prispevke v celoti vplačujejo le v I. steber ter upokojenci s kombiniranimi pokojninami, ampak samo za osnovne pokojnine, to je za tisti del pokojnine, ki se izplačuje iz javnega sistema. Za pokojnine, izplačane iz II. stebra, ni minimalne pokojnine.

Višina minimalne pokojnine je odvisna od dopolnjene zavarovalne dobe in od trenutne najnižje vrednosti pokojnine.

Minimalna pokojnina (MP) se izračuna v skladu s splošno pokojninsko formulo za minimalno pokojnino za obdobje pred 2002, medtem ko za zavarovalno dobo, pridobljeno po letu 2002, formula vključuje osnovni pokojninski faktor 0,75.

$$MP = \text{zavarovalna doba (IP)} \times \text{začetni faktor (IF)} \times \text{pokojninski faktor (PF)} \times \text{trenutna minimalna vrednost pokojnine (AMPV)}$$

Formula spominja na splošno pokojninsko formulo, pri čemer se pretekle plače ne upoštevajo, manjka pa tudi dodatek k pokojnini. Najnižja vrednost pokojnine je v letu 2014 znašala 59.05 HRK (za primerjavo: najnižja mesečna pokojnina moškega s 40 leti delovne dobe, ob starostni upokojitvi s 65. letom starosti je 2.362 HRK (40x59.05)).

Do prejemanja minimalne pokojnine so upravičeni tisti, ki izpolnjujejo pogoje za upokojitev, pri čemer morajo biti pokojninski prejemki, izračunani v skladu s splošno formulo, nižji od najnižje pokojnine. Upravičenost do minimalne pokojnine ni odvisna od dohodkov in premoženja posameznika. Ta vrsta pokojnine je višja za osebe z nizkimi dohodki, trenutno za tiste, katerih povprečna plača v celotni aktivni dobi je bila pod ali okoli 75% povprečne nacionalne plače. Posebna vrsta minimalne pokojnine je namenjena vojnim veteranom. Minimalna pokojnina v tem primeru znaša 45% povprečne neto plače na Hrvaškem.

NEMČIJA

Nemčija ne pozna zakonsko določene minimalne pokojnine, vendar pa so v okviru koncepta minimalnega dohodka posamezniki, ki dosežejo zakonsko določeno upokojitveno starost, v kolikor njihovi pokojninski in drugi dohodki niso zadostni, upravičeni do dodatnih prejemkov iz sistema socialnega varstva, ki so dodeljeni v odvisnosti od vseh dohodkov in premoženja posameznika. Ti prejemki se nanašajo na posameznikove osnovne potrebe. Sistem socialne pomoči je v celoti financiran z davki. Ob koncu leta 2013 je takšen prejemek prejemalo okoli 0,5 milijona oseb, ki so že dopolnile zakonsko določeno upokojitveno starost ali starejših, kar je 3% vsega prebivalstva v tej starostni skupini. Odhodki iz tega naslova so v letu 2013 znašali 0,1% BDP.

ŠVEDSKA

Posameznikom, ki jim iz različnih razlogov ne uspe privarčevati zadostnih sredstev za pokojnino v obveznem delu zavarovanja, je kot socialni korektiv zagotovljena **zajamčena pokojnina, ki ni vezana na zaslužek**. Državni pokojninski sistem zagotavlja **minimalne pokojnine** v odvisnosti od vseh dohodkov in premoženja vsem državljanom, ki so starejši od 65 let in nimajo pravice do pokojnine, ki je odvisna od višine dohodkov, ali pa je ta pokojnina zelo nizka. Pravica je v celoti vezana na prebivališče na Švedskem, zato ni ločevanja na zaposlene in samozaposlene. Do nje so upravičene vse osebe, ki so bile vsaj 3 leta zaposlene na Švedskem in so pridobile pravico do pokojnine. Polno zajamčeno pokojnino prejmejo osebe s 40 leti prebivanja na Švedskem med 25. in 64. letom starosti, za krajša obdobja prebivanja pa se pravica sorazmerno zmanjša.

Letni prejemek zajamčene pokojnine lahko znaša največ 2,13 osnovnega zneska, določenega ob upoštevanju indeksa cen (PBA) (10.004 EUR/leto v letu 2015) za enočlansko gospodinjstvo in 1.90 PBA na osebo (8.924 EUR /leto v letu 2015) za tiste, ki živijo v skupnem gospodinjstvu. Zajamčene pokojnine ne prejmejo posamezniki, pri

katerih dohodkov iz naslova pokojnine doseže 3,07 PBA za enočlansko gospodinjstvo in 2,72 PBA za veččlansko gospodinjstvo.

Zajamčene pokojnine se financirajo iz državnega proračuna (iz splošnih davčnih prihodkov).

Formalno zunaj pokojninskega sistema, ampak tesno povezana z njim, sta neobdavčena, na dohodek in premoženje posameznika vezana dodatka:

- stanovanjski dodatek za upokojence (BTP): pokrije 93% stanovanjskih stroškov do višine 528 EUR za poročene osebe plus 18 EUR na osebo in 264 EUR za neporočene osebe plus 36 EUR.
- posebni stanovanjski dodatek za upokojence (SBTP) z nizkimi dohodki in visokimi stroški stanovanj, in sicer v višini do 654 EUR za poročene ali 327 EUR za neporočene osebe, ki prejemajo podporo za starejše (*äldreförsörjningsstöd*) in imajo visoke stanovanjske stroške.

Zajamčena pokojnina se izplačuje v višini 94.572 kron (2014) preživelemu zakoncu, mlajšemu od 65 let, če le-ta prejema nizko izravnalno pokojnino ali izravnalne pokojnine sploh ne prejema, ker umrli zakonec do nje ni bil upravičen. Pogoj za priznanje te pokojnine je, da je umrli bival na Švedskem vsaj 3 leta, polna vrednost prejemka pa se izplača ob pogoju 40-letnega bivanja na Švedskem. Za vsako manjkajoče leto bivanja na Švedskem, se prejemek zniža za 2,5% (1/40).

4. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zaradi tega, ker relevantni podatki za okvirni izračun finančnih posledic niso javno dostopni, ni možno oceniti finančnih posledic.

5. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Zakon ne predvideva dodatnih proračunskih sredstev za izvedbo zakona, saj se sredstva za pokojninska izplačila zagotavljajo pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17) se v 1. odstavku 37. člena stavek »Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,25 %, brez zgornje omejitve na način:« spremeni tako, da se glasi: »Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,25 %, razen če ta zakon določa drugače, brez zgornje omejitve na način:«.

V 1. odstavku 37. člena se številka »57,25%« spremeni v »60,00%« in številka »60,25%« v »63%«.

V 4. odstavku 37. člena se številka »61,5%« spremeni v »62,5%«.

2. člen

V 39. členu se doda novi odstavek, ki se glasi:

»Zavarovancu, ki pridobi pravico do starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona, je zagotovljena najnižja pokojnina v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka, kot je določen z zakonom o socialnih prejemkih, ki ureja osnovni znesek minimalnega dohodka.«.

3. člen

Prvi odstavek 95. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Letni dodatek se določi v dveh različnih višinah tako, da prejmejo:

- znesek 80% najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo tisti, ki prejemajo pokojnino, ki je nižja kot je višina pokojnine za polno pokojninsko dobo;
- znesek 50% najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo tisti, ki prejemajo več, ki je višja kot je višina pokojnine za polno pokojninsko dobo.«.

Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

» Znesek letnega dodatka se lahko z zakonom o izvrševanju proračuna le poviša.«.

4. člen

V 106. členu se doda novi 3 odstavek, ki se glasi:

»(3) Prav tako uskladitev pokojnin po prvem odstavku ne more biti nižja od 1% v primeru gospodarske rasti v preteklem letu za več kot 3%, nižja od 1,5% v primeru gospodarske rasti v preteklem letu za več kot 4% ter nižja od 2% v primeru gospodarske rasti v preteklem letu za več kot 5%. Gospodarsko rast za preteklo leto ugotovi in uradno objavi Statistični urad Republike Slovenije.«.

Dosedanji 3. odstavek postane 4. odstavek in se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Odstotek uskladitve za posamezno leto ugotovi in objavi svet zavoda. V primeru, da Statistični urad Republike Slovenije ne objavi podatkov iz tega člena tako, da bi se uskladitev lahko izvedla pri izplačilu pokojnin za mesec februar, se opravi pri prvem izplačilu pokojnine poračun uskladitve pokojnine do vključno meseca februarja.«.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

Dvig odmernega odstotka po 2. odstavku 1. člena tega zakona se opravi postopoma in sicer tako, da se vsakega 31. decembra odmerni odstotek 57,25% za moške zviša za 0,55% ter odmerni odstotek za ženske 60,25% zviša za 0,55%.

6. člen

Uživalcu pokojnine, ki po 2. členu tega zakona pridobi pravico do višje pokojnine, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v roku 30 od uveljavitve tega zakona po uradni dolžnosti izda odločbo o uskladitvi pokojnine.

7. člen

Zakon začne veljati in se uporabljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH**K 1. ČLENU**

Člen določa, da se odmerni odstotek za odmero pokojnine, ki je določen v 37. členu, pri vseh tistih zavezancih, ki se še bodo upokojili in imajo odmerni odstotek za polno delovno dobo 40 let manjši od 63%, poveča na 63% in sicer postopoma v petih letih po 0,55% na leto, vsakega 31. decembra v letu kot je določeno v prehodnih določbah. Pri tem predlog zakona zasleduje cilj, da se ne poslabša položaj tistih, ki se do leta 2022 upokojujejo po posebnih določbah 37. člena zakona.

K 2. ČLENU

Člen določa spremembo višine minimalne starostne in invalidske pokojnine in sicer v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka kot je določen v zakonu, ki ureja socialne prejemke. Gre namreč za znesek, ki po oceni zakonodajalca pomeni mesečni minimum za preživljanje ene osebe, čeprav je takšen dohodek še vedno pod pragom revščine.

K 3. ČLENU

Člen določa dve kategoriji letnega dodatka, njuno višino in kriterije po katerih se dodeljuje. Prav tako določa, da se z zakonom o izvrševanju proračuna takšni zneski lahko le povišajo.

K 4. ČLENU

Člen določa dodatno varovalko za koliko se pokojnine najmanj uskladijo v primeru gospodarske rasti. Prav tako se ohrani ureditev, da se usklajene pokojnine izplačajo že februarja ter se v primeru, da objave podatkov Statističnega urada Republike Slovenije še ni, opravi poračun za nazaj do vključno februarske pokojnine kot bi morala biti povišana z uskladitvijo.

K 5. ČLENU

Člen določa postopno višanje odmernega odstotka po 2. odstavku 1. člena in sicer tako, da se vsakega 31. decembra odmerni odstotek 57,25% za moške zviša za 0,55% ter odmerni odstotek za ženske 60,25% zviša za 0,55%.

K 6. ČLENU

Člen določa postopek oziroma obvezo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, da po uradni dolžnosti izpelje v roku 30 dni izdajo odločb o povišanju minimalne pokojnine.

K 7. ČLENU

Člen določa začetek veljavnosti in uporabe zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

37. člen
(določitev odstotka za odmero starostne pokojnine)

(1) Starostna pokojnina se odmeri od pokojninske osnove v odstotku, odvisnem od dolžine pokojninske dobe. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 26 % (moškemu) ali 29 % (ženski). Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,25 %, brez zgornje omejitve na način:

	Odmerni odstotek (%)			Odmerni odstotek (%)			Odmerni odstotek (%)	
Pokojninska doba	moški	ženske	Pokojninska doba	moški	ženske	Pokojninska doba	moški	ženske
15	26	29	25	38,5	41,5	35	51	54
16	27,25	30,25	26	39,75	42,75	36	52,25	55,25
17	28,5	31,5	27	41	44	37	53,5	56,5
18	29,75	32,75	28	42,25	45,25	38	54,75	57,75
19	31	34	29	43,5	46,5	39	56	59
20	32,25	35,25	30	44,75	47,75	40	57,25	60,25
21	33,5	36,5	31	46	49			
22	34,75	37,75	32	47,25	50,25			
23	36	39	33	48,5	51,5			
24	37,25	40,25	34	49,75	52,75			

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovankam, ki starostno pokojnino uveljavijo v obdobju od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2016, pokojnina odmeri od pokojninske osnove v odstotku glede na dopolnjeno pokojninsko dobo. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 29 %, za vsako nadaljnje leto pa v višini 1,41 % brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)
15	29,0	25	43,1	35	57,2
16	30,41	26	44,51	36	58,61
17	31,82	27	45,92	37	60,02
18	33,23	28	47,33	38	61,43

19	34,64	29	48,74	39	62,84
20	36,05	30	50,15	40	64,25
21	37,46	31	51,56		
22	38,87	32	52,97		
23	40,28	33	54,38		
24	41,69	34	55,79		

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovankam, ki starostno pokojnino uveljavijo v obdobju od 1. januarja 2017 do 31. decembra 2019, pokojnina odmeri od pokojninske osnove v odstotku glede na dopolnjeno pokojninsko dobo. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 29 %, za vsako nadaljnje leto pa v višini 1,38 % brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)
15	29,0	25	42,8	35	56,6
16	30,38	26	44,18	36	57,98
17	31,76	27	45,56	37	59,36
18	33,14	28	46,94	38	60,74
19	34,52	29	48,32	39	62,12
20	35,9	30	49,7	40	63,5
21	37,28	31	51,08		
22	38,66	32	52,46		
23	40,04	33	53,84		
24	41,42	34	55,22		

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovankam, ki starostno pokojnino uveljavijo v obdobju od 1. januarja 2020 do 31. decembra 2022, pokojnina odmeri od pokojninske osnove v odstotku glede na dopolnjeno pokojninsko dobo. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 29 %, za vsako nadaljnje leto pa v višini 1,3 % brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (%)
15	29	25	42	35	55
16	30,3	26	43,3	36	56,3
17	31,6	27	44,6	37	57,6
18	32,9	28	45,9	38	58,9

19	34,2	29	47,2	39	60,2
20	35,5	30	48,5	40	61,5
21	36,8	31	49,8		
22	38,1	32	51,1		
23	39,4	33	52,4		
24	40,7	34	53,7		

(5) Če pokojninska doba ne znaša eno leto, znaša pa vsaj šest mesecev, znaša odmerni odstotek iz prvega odstavka tega člena 0,63 %, iz drugega odstavka 0,71 %, iz tretjega odstavka 0,69 % in iz četrtega odstavka 0,65 %.

(6) Ne glede na prejšnje odstavke se zavarovancu, ki izpolni pogoje iz četrtega ali petega odstavka 27. člena tega zakona in ostane vključen v obvezno zavarovanje, vsako nadaljnje leto dopolnjene pokojninske dobe brez dokupa, dopolnjene v obveznem zavarovanju po uveljavitvi tega zakona, vendar največ do treh zaporednih let zavarovanja, vrednoti na način, da se trije meseci pokojninske dobe brez dokupa vrednotijo v višini 1 %.

(7) K pokojninski dobi, dopoljnjeni po prenehanju ugodnejšega vrednotenja, določenega v prejšnjem odstavku tega člena, se prišteje pokojninska doba, dopolnjena do izpolnitve pogojev iz prejšnjega odstavka tega člena, ki je ni bilo mogoče vrednotiti, ker je krajša od šest mesecev.

39. člen (najnižja pokojnina)

(1) Zavarovancu, ki pridobi pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona, je zagotovljena najnižja pokojnina v višini 26 % najnižje pokojninske osnove.

(2) Zavarovancu, ki pridobi pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine v sorazmernem delu po mednarodnih pogodbah, je zagotovljen najmanj sorazmerni del starostne pokojnine iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na določbe tega zakona, ki urejajo odmero starostne in invalidske pokojnine, je zavarovancu (moškemu in ženski), ki je pridobil pravico do starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona in je dopolnil pokojninsko dobo v enaki višini, kot je predpisana višina pokojninske dobe brez dokupa za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti, zagotovljena pokojnina v višini 500 eurov.

(4) Zavarovancu iz prejšnjega odstavka, ki je pridobil pravico do starostne ali invalidske pokojnine v sorazmernem delu po mednarodnih pogodbah, je zagotovljen sorazmerni del zneska pokojnine iz prejšnjega odstavka.

(5) Pri ugotavljanju pokojninske dobe iz tretjega odstavka tega člena se dodana doba ne upošteva.

(6) Zneski pokojnin iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se spreminjajo v višini in rokih, v katerih se izvajajo uskladitve pokojnin.

(7) Znesek pokojnine iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se ne upošteva pri določanju osnove za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine in pri odmeri nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

(8) Znesek pokojnine iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se ne zagotavlja zavarovancem iz prvega odstavka 401. člena tega zakona.

95. člen **(določitev letnega dodatka)**

(1) Letni dodatek se določi v dveh različnih višinah tako, da prejmejo:

- višji znesek uživanci pokojnin, katerih pokojnina z upoštevanjem dela vdovske pokojnine oziroma z upoštevanjem družinske pokojnine po drugem roditelju je v mesecu izplačila letnega dodatka enaka ali nižja od zneska 55,63 % najnižje pokojninske osnove;
- nižji znesek uživanci pokojnin, katerih pokojnina z upoštevanjem dela vdovske pokojnine oziroma z upoštevanjem družinske pokojnine po drugem roditelju v mesecu izplačila letnega dodatka presega znesek 55,63 % najnižje pokojninske osnove, uživanci delnih pokojnin in pokojnin iz 116. člena tega zakona.

(2) Do nižjega zneska letnega dodatka so upravičeni tudi uživanci nadomestil iz invalidskega zavarovanja po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96 in 54/98), uživanci delne invalidske pokojnine po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 10/08 – ZVarDod, 98/09 – ZIUZGK, 38/10 – ZUKN, 61/10 – ZSVarPre, 79/10 – ZPKDPIZ, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12 in 40/12 – ZUJF; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1), uživanci nadomestila za čas poklicne rehabilitacije, začasnega nadomestila in nadomestila za invalidnost po ZPIZ-1 in po tem zakonu ter uživanci delnega nadomestila po tem zakonu.

(3) Uživalcem denarnih prejemkov iz prejšnjega odstavka se letni dodatek izplača, če ne prejemajo plače ali niso vključeni v obvezno zavarovanje ali pa so vključeni v obvezno zavarovanje in so zdravstveno zavarovani kot uživanci pravice iz invalidskega zavarovanja.

(4) Znesek letnega dodatka se določi v zakonu, ki ureja izvrševanje proračuna.

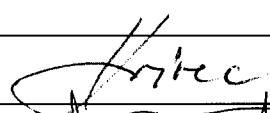
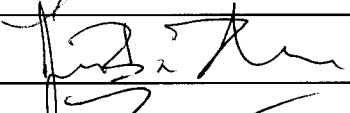

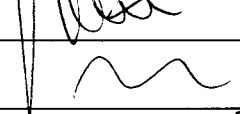
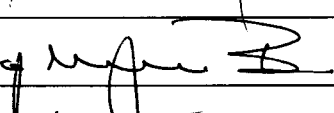
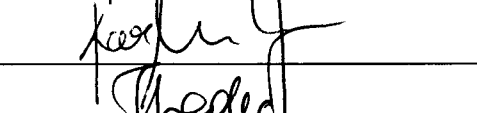

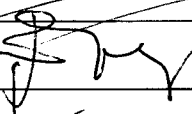
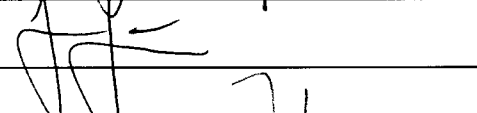
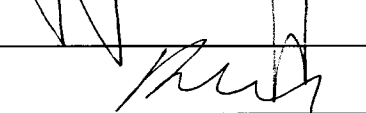
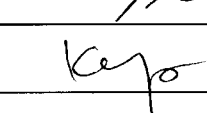

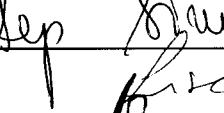
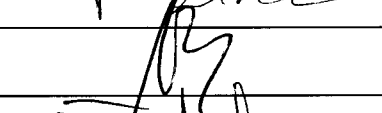
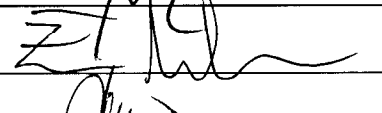
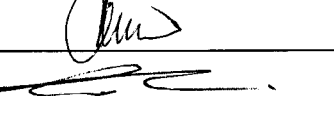

106. člen **(način izvedbe in določitev višine uskladitve pokojnin)**

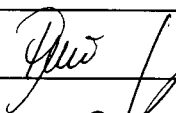

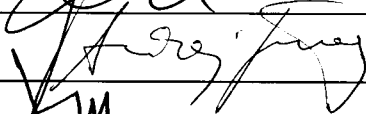
(1) Uskladitev pokojnin po prejšnjem členu se opravi pri izplačilu pokojnin za mesec februar. Pokojnine se uskladijo za 60 % rasti povprečne bruto plače, izplačane za obdobje januar–december preteklega leta, v primerjavi s povprečno bruto plačo, izplačano za enako obdobje leto pred tem, in za 40 % povprečne rasti cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december preteklega leta v primerjavi z enakim obdobjem leto pred tem. Uskladitev pokojnin je izražena v odstotku in je seštevek obeh ugotovljenih delnih rasti.

(2) Uskladitev pokojnin po prejšnjem odstavku ne more biti nižja od ugotovljene polovične rasti cen življenjskih potrebščin.

(3) Odstotek uskladitve za posamezno leto ugotovi in objavi svet zavoda.

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV SDS

ŠT.	IME IN PRIIMEK	PODPIS
1.	DANIJEL KRIVEC	
2.	ANJA BAH ŽIBERT	
3.	FRANC BREZNIK	
4.	NADA BRINOVŠEK	
5.	ZVONE ČERNAČ	
6.	BORIS DOBLEKAR	
7.	MAG. KARMEN FURMAN	
8.	JELKA GODEC	
9.	MAG. BRANKO GRIMS	
10.	EVA IRGL	
11.	JANEZ JANŠA	
12.	ALENKA JERAJ	
13.	MAG. DEJAN KALOH	
14.	FRANCI KEPA	
15.	JOŽEF LENART	
16.	SUZANA LEP ŠIMENKO	
17.	TOMAŽ LISEC	
18.	DR. ANŽE LOGAR	
19.	ŽAN MAHNIČ	
20.	BOJAN PODKRAJŠEK	
21.	MAG. MARKO POGAČNIK	

ŠT.	IME IN PRIIMEK	PODPIS
22.	MARIJAN POJBIČ	
23.	FRANC ROSEC	
24.	MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	
25.	JOŽE TANKO	